

Utredning om språkkrav för personal i äldreomsorgen

Anna Tenje, äldre- och socialförsäkringsminister
Linda Lindberg (SD), socialpolitisk talesperson

Bakgrund och syfte

- Det huvudsakliga syftet med språkrav är att stärka patientsäkerheten inom vård och omsorg om äldre.

Ur Tidöavtalet:

- Socialdepartementet ges i uppdrag att utreda och ta fram förslag på hur ett språkrav för personal i äldreomsorgen skulle kunna genomföras, vilka insatser som kan hjälpa äldreomsorgspersonal att snabbare nå språkravet, samt förslag på eventuella lagändringar.
- Utredningen ska också beakta ett sådant kravs effekter för kommuners kompetensförsörjning för omsorg i såväl offentlig som privat regi.

Nuvarande reglering

- Det ska finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet för utförandet av uppgifter inom socialtjänsten (3 kap. 3 § socialtjänstlagen).
- Personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre bör ha förmåga att förstå, tala, läsa och skriva svenska (SOSFS 2011:12).

Yrkesgrupper i äldreomsorgen

- Det är främst vårdbiträden och undersköterskor som arbetar i äldreomsorgen.
- Även vissa serviceyrken finns i äldreomsorgen, t.ex. lokalvårdare och vaktmästare.
- För legitimationsyrken inom kommunal hälso- och sjukvård, som t.ex. sjuksköterskor och arbetsterapeuter, finns språkrav.

Uppdraget

- Analysera och ta ställning till vilken nivå på kunskaper i svenska språket som är lämplig för undersköterskor och vårdbiträden som arbetar i äldreomsorgen och om kraven bör skilja sig åt mellan yrkesgrupperna.
- Analysera och vid behov föreslå krav och lämplig nivå på kunskaper i svenska språket även för andra yrkesgrupper som arbetar i äldreomsorgen, t.ex. personal inom vissa serviceyrken som har direkt kontakt med äldre.

Uppdraget (forts.)

- Analysera och föreslå hur språkraven kan utformas, bedömas och skyndsamt införas i verksamheten, samt hur kraven kan följas upp och långsiktigt kvalitetssäkras för att uppnås och bibehållas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.
- Analysera och redovisa konsekvenser av språkraven för äldreomsorgens personal- och kompetensförsörjning i såväl offentlig som privat regi.

Uppdraget (forts.)

- Analysera och föreslå kostnadseffektiva insatser som exempelvis arbetsgivaren, kommunerna och staten kan vidta och som kan hjälpa befintlig personal i äldreomsorgen att snabbare nå kraven på kunskaper i svenska språket.
- Lämna nödvändiga författningsförslag.

Redovisning av uppdraget

- Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2024.